

Gabra tal-gurisprudenza

KONKLUŻJONIJIET TAL-AVUKAT ĠENERALI
CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
ippreżentati fis-7 ta' Lulju 2022¹

Kawża C-296/21

A

(Talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Korkein hallinto-oikeus (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Finlandja))

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Akkwist u pussess ta’ armi tan-nar – Trasferiment ta’ armi tan-nar iddiżattivati fl-Unjoni Ewropea – Direttiva 91/477/KEE – Regolament ta’ Implimentazzjoni (UE) 2015/2403 – Artikolu 7(2) – Rikonoxximent reċiproku – Artikolu 3(1) – Entità ta’ verifika maħtura mill-Istati Membri – Artikolu 3(3) – Entità ta’ verifika li ma tinsabx fil-lista ta’ organi ta’ verifika tal-Istati Membri ppubblikata mill-Kummissjoni Ewropea”

1. Id-Direttiva 91/477/KEE², kif emendata bid-Direttiva 2008/51/KE³, irriflettiet, fost preokkupazzjonijiet oħra tal-legiżlatur tal-Unjoni, dik li tirregola s-sistema ta’ diżattivazzjoni tal-armi tan-nar.

2. Ir-Regolament ta’ Implimentazzjoni (UE) 2015/2403⁴ jikkonċerna l-iżgurar li l-armi tan-nar diżattivati jiġu inoperabbli irreversibilment, bħalma turrakkomanda d-Direttiva 2008/51. Għal dan l-għan, jeħtieġ li awtorità kompetenti tivverifika li d-diżattivazzjoni twettqet skont ċerti speċifikazzjonijiet tekniċi (stabbiliti fl-Anness I taġħha) u li l-proprjetarju tal-arma jinħariġlu ċertifikat li jiċċertifika dan.

3. Il-qorti tar-rinviju għandha, essenzjalment, żewġ dubji dwar l-interpretazzjoni tad-Direttiva 91/477 u tar-Regolament ta’ Implimentazzjoni 2015/2403:

– Minn naħa, tistaqsi jekk entità rregolata mid-dritt privat, ikkostitwita fil-forma ta’ kumpannija b’responsabbiltà limitata, hijiex intitolata taġixxi bħala “entità ta’ verifika” u toħroġ iċ-ċertifikat ta’ diżattivazzjoni.

¹ Lingwa oriġinali: l-Ispanjol.

² Direttiva tal-Kunsill tat-18 ta’ Ġunju 1991 dwar il-kontroll ta’ l-akkwist u l-pussess ta’ armi (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 11, p. 3, rettifika fil-ĠU 2020, L 191, p. 5). Din thassret bid-Direttiva (UE) 2021/555 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta’ Marzu 2021 dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta’ armi (ĠU 2021, L 115, p. 1).

³ Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta’ Mejju 2008 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/477/KEE dwar il-kontroll ta’ l-akkwist u l-pussess ta’ l-armi (ĠU 2008, L 179, p. 5). F’dawn il-konkluzjonijiet, il-kwotazzjonijiet mid-Direttiva 91/477 ser jagħmlu riferiment, sakemm mhux speċifikat mod ieħor, għall-verżjoni emendata bid-Direttiva 2008/51.

⁴ Regolament ta’ Implimentazzjoni tal-Kummissjoni tal-15 ta’ Diċembru 2015 li jistabbilixxi linji gwida komuni dwar l-istandards u t-tekniki tad-diżattivazzjoni sabiex ikun żgurat li l-armi tan-nar diżattivati jiġu inoperabbli irreversibilment (ĠU 2015, L 333, p. 62, rettifika fil-ĠU 2016, L 202, p. 56).

- Min-naħa l-oħra tistaqsi jekk ir-rikonoxximent, minn Stat Membru, taċ-ċertifikati ta' diżattivazzjoni tal-armi maħruġa fi Stat Membru ieħor, huwiex sugġett għall-fatt li l-Kummissjoni tkun inkludiet lill-entità li toħroġhom fil-lista prevista fl-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403.

I. Il-kuntest ġuridiku

A. *Id-dritt tal-Unjoni*

1. *Id-Direttiva 91/477*

4. Skont l-Artikolu 1:

“1. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, 'arma tan-nar' tfisser kwalunkwe arma bil-kanna li tista' tingarr, li tispara, li hija mfassla biex tispara jew li tista' tiġi konvertita biex tispara tir, balla jew proġettili permezz ta' l-azzjoni ta' propellant kombustibbli, sakemm ma tkunx eskluża minħabba waħda mir-raġunijiet elenkati fit-taqsimi III ta' l-Anness I. L-armi tan-nar huma kklassifikati fit-taqsimi II ta' l-Anness I.

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, oġġett għandu jitqies bħala kapaċi li jiġi konvertit biex jispara tir, balla jew proġettili permezz ta' l-azzjoni ta' propellant kombustibbli jekk:

- ikollu l-apparenza ta' arma tan-nar, u
- bħala riżultat tal-kostruzzjoni tiegħu jew tal-materjal li jkun magħmul minnu jkun jista' jiġi faċilment konvertit hekk.

1 a. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, 'parti' tfisser kwalunkwe element jew element ta' sostituzzjoni mfassal apposta għal arma tan-nar u li jkun essenzjali sabiex din taħdem, inklużi l-kanna, il-frame jew ir-receiver, is-slide jew iċ-ċilindru, il-bolt jew il-breech block, u kwalunkwe apparat imfassal jew adattat biex inaqqas il-ħoss ikkawżat mill-isparar ta' arma tan-nar.

1 b. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, 'komponent essenzjali' tfisser il-mekkanizmu għall-gheluq, iċ-chamber u l-kanna ta' arma tan-nar, li billi huma oġġetti separati, huma inklużi fil-kategorija ta' l-armi tan-nar li fuqhom huma jiġu jew huma maħsuba li jiġu mmuntati.

[...]

5. L-Artikolu 4 jistipula li:

“1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe arma tan-nar jew komponent essenzjali tagħha li titqiegħed fis-suq tkun immarkata u rreġistrata konformement ma' din id-Direttiva, jew li tkun ġiet diżattivata.

[...]

6. Fil-Kapitolu 3 (“Formalitajiet dwar il-moviment ta’ armi fil-Kommunità”), l-Artikolu 14 jistabbilixxi li:

“L-Istati Membri għandhom jadottaw id-dispożizzjonijiet kollha relevanti li jipprojbixxu d-dhul fit-territorju tagħhom:

– ta’ arma tan-nar, barra mill-każijiet msemmija fl-Artikoli 11 u 12 u sakemm il-kondizzjonijiet hemm imsemmija jiġu mharsa;

[...]”

7. Skont l-Anness I:

“[...]

III. Għall-fini ta’ dan l-Anness oġġetti li jikkorrispondu għat-tifsira ta’ ‘arma tan-nar’ m’għandhomx jiġu inklużi f’ dik it-tifsira jekk:

a) ikunu saru definittivament mhux tajba għall-użu permezz ta’ diżattivazzjoni li tiżgura li l-partijiet kollha essenzjali ta’ l-arma tan-nar ikunu saru għal kollox mhux utilizzabbli u li ma jkunux jistgħu jiġu maqlugħa, sostitwiti jew mibdula bil-għan ta’ kwalunkwe riattivazzjoni.

[...]

L-Istati Membri għandhom jagħmlu arrangamenti biex awtorità kompetenti tivverifika l-miżuri ta’ diżattivazzjoni msemmija fil-punt (a), sabiex jiġi ggarantit li l-modifiki li jkunu saru fuq l-arma tan-nar ikunu għamluha mhux tajba għall-użu b’mod irriversibbli. L-Istati Membri għandhom jipprovdu, fil-kuntest tal-verifika msemmija, għall-ħruġ ta’ ċertifikat jew ta’ dokument li jixhed li l-arma tan-nar tkun giet diżattivata jew li saret marka viżibbli b’mod ċar fuq l-arma tan-nar li tixhed dan. Il-Kummissjoni għandha, waqt li tagħxi skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 13a(2), toħroġ linji gwida komuni dwar l-istandards u t-teknika ta’ diżattivazzjoni sabiex tiżgura li l-armi tan-nar diżattivati jsiru inoperabbli b’mod irriversibbli.

[...]”

2. *Ir-Regolament ta’ Implimentazzjoni 2015/2403*

8. L-Artikolu 2 (“Persuni u entitajiet awtorizzati li jiddiżattivaw l-armi tan-nar”) huwa fformulat kif ġej:

“Id-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar għandha titwettaq minn entitajiet pubbliċi jew privati jew minn persuni awtorizzati li jagħmlu dan skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali”.

9. L-Artikolu 3 (“Verifika u ċertifikazzjoni tad-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar”) jistipula li:

“1. L-Istati Membri għandhom jaħtru awtorità kompetenti sabiex tivverifika li d-diżattivazzjoni tal-arma tan-nar tkun saret skont l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stipulati fl-Anness I (‘l-entità ta’ verifika’).

2. Fejn entità ta' verifika hija awtorizzata wkoll tiddizattiva l-armi tan-nar, l-Istati Membri għandhom jiżguraw is-separazzjoni ċara ta' daww il-kompiti u tal-persuni li jwettquhom f'dik l-entità.

3. Il-Kummissjoni għandha tippubblika fuq is-sit tal-Internet tagħha lista ta' entitajiet ta' verifika maħtura mill-Istati Membri, inkluża informazzjoni dettaljata dwar l-entità ta' verifika u s-simbolu tagħha kif ukoll l-informazzjoni ta' kuntatt.

4. Meta d-dizattivazzjoni tal-arma tan-nar tkun twettqet skont l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stipulati fl-Anness I, l-entità ta' verifika għandha toħroġ ċertifikat ta' dizattivazzjoni lil sid l-arma tan-nar skont il-mudell stipulat fl-Anness III. L-informazzjoni kollha inkluża fiċ-ċertifikat tad-dizattivazzjoni għandha tiġi pprovduta fl-ilsien tal-Istat Membru fejn ikun inħareġ iċ-ċertifikat ta' dizattivazzjoni kif ukoll bl-Ingliż.

[...]

10. L-Artikolu 7 (“Trasferiment ta' armi tan-nar dizattivati fl-Unjoni”) jindika li:

“1. Armi tan-nar dizattivati jistgħu jiġu trasferiti biss lil Stat Membru ieħor sakemm ikollhom il-marka unika komuni u jkunu akkumpanjati minn ċertifikat ta' dizattivazzjoni skont dan ir-Regolament.

2. L-Istati Membri għandhom jirrikonoxxu ċ-ċertifikati tad-dizattivazzjoni maħruġa minn Stat Membru ieħor jekk ikunu jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament. Madankollu, l-Istati Membri li introduċew miżuri addizzjonali skont l-Artikolu 6 jistgħu jitolbu prova li l-arma tan-nar dizattivata li tkun se tiġi ttrasferita fit-territorju tagħhom tikkonforma ma' dawn il-miżuri addizzjonali.”

11. L-Artikolu 8 (“Rekwiżiti ta' notifika”) jipprevedi li:

“L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bi kwalunkwe miżura li jadottaw fil-qasam kopert minn dan ir-Regolament [...]”.

12. L-Anness I (“Speċifikazzjonijiet tekniċi dwar id-dizattivazzjoni tal-armi tan-nar”) jiddefinixxi l-operazzjonijiet ta' dizattivazzjoni li għandhom jitwettqu sabiex iġibu l-armi tan-nar inoperabbli irreversibbilment fuq il-bażi ta' tliet tabelli:

- it-Tabella I telenka t-tipi differenti ta' armi tan-nar;
- it-Tabella II tiddekrivi l-operazzjonijiet li għandhom jitwettqu biex iġibu kull komponent essenzjali tal-armi tan-nar inoperabbli irreversibbilment;
- it-Tabella III tistabbilixxi l-operazzjonijiet speċifiċi għal komponenti essenzjali għal kull tip ta' arma tan-nar.

13. L-Anness III fih “Ċertifikat mudell għal armi tan-nar dizattivati”.

B. Id-dritt Finlandiż. Ampuma-aselaki (1/1998)⁵

14. Skont l-Artikolu 112a (“Trasferiment u importazzjoni fil-Finlandja ta’ armi tan-nar iddiżattivati”):

“Il-persuna li tittrasferixxi jew timporta arma tan-nar iddiżattivata fil-Finlandja għandha, fi żmien tletin jum wara t-trasferiment jew l-importazzjoni, tippreżenta l-arma tan-nar lil awtorità tal-pulizija jew lill-Amministrazzjoni Ċentrali tal-Pulizija għall-finijiet ta’ verifika.”

15. Skont l-Artikolu 91:

“Meta liċenzja kummerċjali tas-settur tal-armi jew permess li jawtorizza l-pussess għal użu privat jiskadu jew jiġu rrevokati, il-pulizija għandha toħroġ mandat ta’ sekwestru tal-armi tan-nar, tal-partijiet tagħhom, tal-cartridges u tal-munizzjon partikolarment perikolużi, sakemm dawn ma jkunux tqiegħdu għad-dispożizzjoni ta’ detentur ta’ permess validu.

Il-pulizija għandha wkoll toħroġ il-mandat ta’ sekwestru meta detentur ta’ armi tan-nar mhux awtorizzati jew partijiet minnhom, ta’ cartridges mhux awtorizzati jew ta’ munizzjon partikolarment perikolużi jiddenunzja, fuq inizjattiva tiegħu stess, oġġett lill-pulizija u jgħaddihulhom. [...]”

16. Skont l-Artikolu 112b(2) (“Diżattivazzjoni tal-armi tan-nar”),

“Ir-Regolament ta’ Implimentazzjoni 2015/2403 jistabbilixxi dispożizzjonijiet dwar persuni u entitajiet awtorizzati li jiddiżattivaw l-armi tan-nar, l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tad-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar, l-immarkar, il-kontroll u l-verifika tal-armi tan-nar, it-talbiet għal assistenza sabiex titwettag id-diżattivazzjoni, miżuri ta’ diżattivazzjoni addizzjonali u t-trasferiment tal-armi tan-nar iddiżattivati fl-Unjoni Ewropea”.

II. Il-fatti, il-kawża u d-domandi preliminari

17. A, filwaqt li eżerċitat attività professjonali speċjalizzata fil-bejgħ ta’ oġġetti għall-kollezzjoni storika u militari, fl-Awstrija akkwistat tliet azzarini tal-assalt li, skont iċ-ċertifikati maħruġa mill-kumpannija B fid-9 ta’ Ottubru 2017, kienu ddiżattivati.

18. Il-kumpannija B hija rrikonoxxuta mill-awtoritajiet Awstrijaċi bħala entità ta’ verifika, fis-sens tal-Artikolu 3 tar-Regolament ta’ Implimentazzjoni 2015/2403, anki jekk ma tissemmiex speċifikament fil-lista msemmija fil-paragrafu 3 ta’ dan l-artikolu.

19. Fis-17 ta’ Ottubru 2017, A ttrasferixxiet l-azzarini ta’ assalt fil-Finlandja u, fl-24 ta’ Ottubru 2017, skont l-Artikolu 112a tal-Att dwar l-Armi tan-Nar, ipprezentathom lill-pulizija ta’ Helsinki, flimkien maċ-ċertifikati korrispondenti ta’ diżattivazzjoni⁶.

⁵ L-Att dwar l-Armi tan-Nar Nru 1/1998.

⁶ Fuq talba tal-imsemmija awtorità, hija reġġet ipprezentathom fit-23 ta’ Novembru 2017.

20. Fil-15 ta' Frar 2018, il-pulizija ta' Helsingi adottat il-mandat Nru 2018/8575, li fih hija kkunsidrat li d-dizattivazzjoni tal-azzarini ta' assalt ma kinitx tissodisfa r-rekwiżiti tekniċi tal-Anness I tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403. Fil-fehma tagħha, l-operazzjonijiet ta' dizattivazzjoni tal-armi ma twettqux sew⁷.

21. Il-pulizija ta' Helsingi qieset li l-azzarini ta' assalt kellhom jitqiesu bhala armi suġġetti għal permess, fis-sens tal-Att dwar l-Armi tan-Nar. Billi A ma kellha l-ebda awtorizzazzjoni għall-pussess ta' dawn l-armi, inhareg il-mandat ta' sekwestru tagħhom.

22. A ressqet appell amministrattiv kontra din id-deċiżjoni quddiem il-Helsingin hallint-oikeus (il-Qorti Amministrattiva ta' Helsingi, il-Finlandja), fejn sostniet li:

- Il-pulizija Finlandiża ma kinitx kompetenti sabiex tivverifika d-dizattivazzjoni tal-armi.
- Konformement mal-Artikolu 7(2) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, il-pulizija kellha tirrikonoxxi ċ-ċertifikat ta' dizattivazzjoni tal-kumpannija B, l-entità ta' verifika indikata mill-Awstrija.
- Il-provi prodotti juru li d-dizattivazzjoni tal-armi tissodisfa l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tal-Anness I tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403.

23. Kemm il-pulizija ta' Helsingi kif ukoll il-Poliisihallitus (l-Amministrazzjoni Ċentrali tal-Pulizija) ipprezentaw osservazzjonijiet f'dan l-appell, fejn sostnew li l-armi ma setgħux jiġu kkunsidrati bhala d-dizattivati, minhabba li:

- Id-dizattivazzjoni ma saritx korrettament.
- Il-kumpannija B ma kinitx awtorità fis-sens tal-Artikolu 3(1) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, u lanqas ma kienet tinsab fil-lista tal-Artikolu 3(3) ta' dan ir-regolament.
- Din il-lista tikkonstata biss li l-Awstrija kienet hatret lill-Ministeru għall-Intern Awstrijak bhala entità ta' verifika.

24. A pprezentat replika bil-miktub li magħha hemżet il-korrispondenza li saret mal-Ministeru għad-Difiża u l-Isport Awstrijak, li fiha dan tal-aħħar ikkonferma li l-Kumpannija B kienet entità ta' verifika mahtura mill-Awstrija, fis-sens tal-Artikolu 3(1) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403. Hija rrilevat ukoll li l-Awstrija kienet hatret total ta' 16-il entità ta' verifika⁸.

⁷ Għe kkonstatat li l-operazzjonijiet ta' dizattivazzjoni kellhom id-difetti li ġejjin: 1) ma kinux jipprevjenu ż-żarmar tal-armi u tal-mekkanizmu li jsakkar; 2) il-mekkanizmu tal-grillu ma kienx għe wweldjat fil-frame u, għalkemm il-grillu kien għe wweldjat mal-ganċijiet, dan kien jista' jiċċaqlaq, u l-partijiet tal-mekkanizmu tal-grillu tal-armi setgħu jizzarmaw; 3) il-kanen tal-armi kellhom biss hames toqob tad-daqs tal-kalibru, minflok is-sitta mehtieġa mir-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403; 4) sar iwveldjar MIG b'azzar ordinarju u mhux iwveldjar TIG b'azzar li ma jissaddadx tat-tip ER 316L, kif jeżiġi r-Regolament ta' Implimentazzjoni msemmi.

⁸ Dokumenti 3 u 4 tal-anness ipprezentat flimkien mal-osservazzjonijiet bil-miktub ta' A.

25. Fis-26 ta' Ġunju 2019, il-Helsingin hallinto-oikeus (il-Qorti Amministrattiva ta' Helsinki) ċaħdet l-appell ta' A minħabba li:

- Il-kumpannija B ma kinitx tidher bħala entità ta' verifika Awstrijaka fis-sit internet tal-Kummissjoni. Għaldaqstant, iċ-ċertifikati ta' diżattivazzjoni ma kinux jikkonformaw mar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403.
- L-armi importati ma kinux jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi ta' diżattivazzjoni previsti mir-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403.

26. A appellat mis-sentenza tal-ewwel istanza quddiem il-Korkein hallinto-oikeus (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Finlandja) fejn talbet l-annullament tagħha kif ukoll tad-deċiżjoni tal-pulizija ta' Helsinki⁹.

27. Il-pulizija ta' Helsinki u l-Poliisihallitus (l-Amministrazzjoni Ċentrali tal-Pulizija) oġġezzjonaw kontra l-appell u enfasizzaw in-neċessità li ssir domanda preliminari, li l-Korkein hallinto-oikeus (il-Qorti Amministrattiva Suprema) laqgħet u għamlet dawn id-domandi lill-Qorti tal-Ġustizzja:

“Meta jkun hemm trasferiment fl-Unjoni ta' armi tan-nar iddiżattivati u meta jittieħdu inkunsiderazzjoni d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva [...] 90/477/KEE [...] u d-dispożizzjonijiet tar-Regolament ta' Implimentazzjoni [...] 2015/2403 [...] b'mod partikolari l-Artikolu 3(1) ta' dan ir-Regolament:

- a) korp ta' verifika b'ċertifikazzjoni minn awtorità nazzjonali li jkun ħareġ ċertifikat ta' diżattivazzjoni jista' jitqies bħala korp fis-sens tad-Direttiva 90/477 u tal-Artikoli 3 u 7 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, anki jekk ma jkunx fil-lista ppubblikata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 3(3), sakemm diversi awtoritajiet tal-imsemmi Stat Membru informaw lill-persuna li ttrasferiet l-armi li l-korp ta' verifika, li għandu l-forma legali ta' kumpannija b'responsabbiltà limitata u li ħareġ iċ-ċertifikat, huwa awtorizzat li jagħmel dan taħt ir-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, u
- b) evidenza oħra ta' korp ta' verifika maħtur minn Stat Membru għad-diżattivazzjoni ta' armi, minbarra dik imdaħħla fil-lista ppubblikata fuq is-sit tal-Kummissjoni fis-sens tal-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, tista' wkoll tiġi prodotta minn awtorità nazzjonali, sabiex iċ-ċertifikat ta' diżattivazzjoni maħruġ minn dan il-korp ta' verifika jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fir-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, li Stat Membru għandu jirrikonoxxi ċertifikat ta' diżattivazzjoni maħruġ fi Stat Membru ieħor skont l-Artikolu 7(2) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403?”

III. Il-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja

28. It-talba għal deċiżjoni preliminari giet irregistrata fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-7 ta' Mejju 2021.

⁹ Insostenn tat-talbiet tagħha, hija pprezentat posta elettronika tal-Ministeru għall-Intern Awstrijak, tal-11 ta' Marzu 2020, li tgħid li, skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali, il-Ministeru għad-Difiża (għall-armi kkunsidrati bħala militari) u l-Ministeru għall-Intern (għal dawk intizi għal użu ċivili) jawtorizzaw lil certi professjonisti jivverifikaw id-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar.

29. Ġew ipprezentati osservazzjonijiet bil-miktub minn A, mill-Poliisihallitus (l-Amministrazzjoni Ċentrali tal-Pulizija), mill-Gvern Finlandiż u mill-Kummissjoni Ewropea, li ppartecipaw fis-seduta li saret fit-18 ta' Mejju 2022.

30. Il-Gvern Awstrijak wieġeb bil-miktub għall-mistoqsijiet li sarulu mill-Qorti tal-Ġustizzja.

IV. Evalwazzjoni

A. Osservazzjonijiet preliminari

31. Il-kuncett ta' "arma diżattivata" għadda minn żvilupp regolatorju sinjifikattiv:

- Fir-rigward tad-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar, il-formulazzjoni inizjali tad-Direttiva 91/477, fit-Taqsima III tal-Anness I tagħha, kienet limitata għas-sempliċi riferiment għad-dritt nazzjonali.
- Id-Direttiva 2008/51 emendat l-Artikolu 4 tad-Direttiva 91/477, fejn imponiet l-obbligu fuq l-Istati Membri li jiżguraw "li kwalunkwe arma tan-nar jew komponent essenzjali tagħha li titqiegħed fis-suq tkun immarkata u rreġistrata konformement ma' din id-Direttiva, jew li tkun giet diżattivata".
- Id-Direttiva 2008/51 inkarigat lill-Kummissjoni sabiex tippubblika "linji gwida komuni dwar l-istandards u t-teknika ta' diżattivazzjoni sabiex tiżgura li l-armi tan-nar diżattivati jsiru inoperabbli b'mod irriversibbli". Ir-riżultat kien l-approvazzjoni tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403¹⁰.
- Madankollu, l-armi ddiżattivati ma daħlux fid-definizzjoni ta' arma tan-nar qabel l-adozzjoni tad-Direttiva (UE) 2017/853¹¹, li inkorporathom fil-kamp ta' applikazzjoni tagħha.

32. Għalkemm id-Direttiva 2017/853 ma hijiex applikabbli f'dan il-każ *ratione temporis*, hija tikkorrobora t-tendenza leġiżlattiva li ssaħħaħ il-garanziji preċiżi sabiex id-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar issir irriversibbli, b'tali mod li dawn ma jkunux jistgħu jiġu attivati mill-ġdid¹².

¹⁰ In-neċessità li jiġu ssodisfatti dawn l-obbligi rriżultat minn kompromess internazzjonali mehud mill-Unjoni, bħala Parti fil-Protokoll kontra l-Iffabbrakar Illeċitu u t-Traffikar tal-Armi tan-Nar, il-Partijiet u l-Komponenti u l-Munizzjon tagħhom, li jissupplimenta l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti kontra l-Kriminalità Organizzata Transnazzjonali konkluz permezz tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2014/164/UE (ĠU 2014, L 89, p. 7.)

¹¹ Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/477/KEE dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta' armi (ĠU 2017, L 137, p. 22).

¹² "Il-partijiet interessati kkonsultati mill-Kummissjoni huma tal-fehma li l-irkupru ta' armi tan-nar diżattivati huwa sors importanti ta' armi li jintużaw għal skopijiet kriminali, u għalhekk għandha tingħata prijorità biex ir-regoli dwar id-diżattivati biex tiġi miġġielda din il-prattika jiġu armonizzati." (punt 2.7 tal-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar Il-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/477/KEE dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta' armi COM(2015) 750 final – 2015/0269 (COD)).

B. L-ewwel domanda preliminari

33. Il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk, fil-kuntest transkonfinali ta' din il-kawza, l-entità ta' verifika li tkun ħarġet ċertifikat ta' diżattivazzjoni tistax tagħmel dan, anki jekk ma tidhirx fil-lista ppubblikata mill-Kummissjoni¹³ skont l-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 u tiegħu l-forma ta' kumpannija b'responsabbiltà limitata.

34. Id-domanda preliminari, li tikkonċerna l-partikolaritajiet formali tal-moviment tal-armi ddiżattivati, għalhekk hija estiża għal żewġ aspetti tal-leġiżlazzjoni applikabbli:

- Fl-ewwel lok, jekk l-Artikolu 3(1) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 jipprekludix li entità rregolata mid-dritt privat tista' tkun entità ta' verifika.
- Fit-tieni lok, jekk l-entitajiet ta' verifika li kull Stat Membru jahtar għandhomx jidhru fil-lista li l-Kummissjoni għandha tippubblika konformement mal-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403.

1. Entitajiet irregolati mid-dritt privat bħala entitajiet ta' verifika

35. Skont l-Artikolu 3(1) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, moqri flimkien mat-tieni paragrafu tat-Taqsima III tal-Anness I tad-Direttiva 91/477, l-Istati Membri għandhom jaħtru “awtorità kompetenti” sabiex tivverifika li d-diżattivazzjoni tal-arma tan-nar twettqet skont l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stabbiliti fl-Anness I.

36. L-aħħar inciż ta' din id-dispożizzjoni jzid li l-“awtorità kompetenti” se tkun imsejha wkoll “l-entità ta' verifika”. Is-sinonimija (konvenzjonali) ta' dawn iż-żewġ espressjonijiet tqajjem xi problemi ta' interpretazzjoni li ser nagħmel riferiment għalihom immedjatament.

37. L-osservazzjonijiet tal-partijiet juru fehmiet kunfligġenti dwar in-natura tal-entitajiet ta' verifika:

- Il-Gvern Finlandiż u s-servizzi tal-pulizija tiegħu jippromwovu approċċ riġidu, b'mod li jkunu biss l-organi *pubbliċi* li jistgħu jeżerċitaw funzjonijiet ta' verifika.
- Il-Kummissjoni u A jsostnu l-fehma opposta: ma hemm l-ebda ostakolu sabiex impriża *privata* tiġi fdata l-funzjoni tal-verifika u ċ-ċertifikazzjoni tad-diżattivazzjoni ta' armi tan-nar.

38. L-użu tal-kelma “awtorità” fl-Artikolu 3(1) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 jevoka, bħala principju, in-natura “pubblika” ta' min jassumi l-funzjoni ta' verifika. Bħala definizzjoni, dak li huwa karatteristiku f“awtorità” huwa l-partecipazzjoni fil-funzjonijiet *imperium* proprji tal-awtorità pubblika¹⁴.

¹³ Il-qorti tar-rinviju ssostni (punt 23 tad-digriet tagħha) li, fil-mument tat-tfassil tat-talba għal deċiżjoni preliminari, il-lista ma kinitx disponibbli fuq is-sit internet tal-Kummissjoni. Id-Direttorat Ġenerali tal-Migrazzjoni u Affarijiet Interni (DG HOME) kien informaha, permezz taċ-ċentru ta' kuntatt Europe Direct, li l-lista kienet fil-proċess ta' revizzjoni u li verżjoni aġġornata kienet ser tkun disponibbli fl-aħħar tas-sena 2021.

¹⁴ Fir-rigward tad-distinzjoni klassika bejn atti mwettqa *iure gestionis* u *iure imperii*, ara s-sentenza tas-7 ta' Mejju 2020, Rina (C-641/18, EU:C:2020:349), li tikkonċerna l-Artikolu 1(1) tar-Regolament ta' Brussell I (Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001 tat-22 ta' Diċembru 2000 dwar ġurisdizzjoni u rikonnoxximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 19, Vol. 4, p. 42)).

39. Dan l-approċċ huwa msahhaħ fil-premessa 3 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403: l-Istati Membri għandhom “jagħmlu arrangamenti biex dawn il-miżuri ta' diżattivazzjoni jiġu verifikati minn awtorità kompetenti”.

40. Bl-istess mod, u issa mill-perspettiva sistematika, l-Artikoli 2 u 3 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 jiddistingwu bejn:

- Id-*diżattivazzjoni* tal-armi tan-nar li, bħala operazzjoni materjali, tista' titwettaq, mingħajr distinzjoni, minn entitajiet pubbliċi u privati.
- Il-*verifika* li l-armi ġew iddiżattivati korrettament, li hija funzjoni li għandha tiegħu hsieb esklużivament “awtorità kompetenti”. Ma hemm l-ebda riferiment għal entitajiet privati fir-rigward tal-verifika, u dan, b'kuntrast mal-operazzjonijiet materjali ta' diżattivazzjoni, jidher li jissuggerixxi li l-verifika tista' titwettaq biss minn entitajiet pubbliċi.

41. L-iżviluppi regolatorji sussegwenti għar-regoli applikabbli hawnhekk huma orjentati f'din l-istess linja. Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2018/337¹⁵ jirriformula l-Artikolu 3(1) tar-Regolament 2015/2403 sabiex jindika li “[l]-Istati Membri għandhom jaħtru awtorità pubblika kompetenti sabiex tivverifika li d-diżattivazzjoni tal-arma tan-nar tkun saret skont l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stabbiliti fl-Anness I [...]”.

42. L-għan kien, għaldaqstant, li tiġi stabbilita sistema ta' kontroll pubblika sabiex tiġi vverifikata d-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar u din il-funzjoni giet fdata lill-awtoritajiet tal-Istat.

43. Madankollu, il-legiżlazzjoni tal-Unjoni ma tasalx sal-punt li tobbliga lill-Istati Membri jistabbilixxu neċessarjament, fl-istrutturi amministrattivi tagħhom, servizzi tekniċi li jkunu kapaċi jwettqu l-funzjoni ta' verifika. Ser nipprova nispejga għaliex, fil-fehma tiegħi, jistgħu jafdaw din il-funzjoni lil entitajiet (kemm jekk jissejhu bħala tali jew b'sinonimi oħrajn)¹⁶ li jadottaw forom legali privati, sakemm josservaw ċerti garanziji.

44. L-ebda waħda mir-regoli ta' referenza tal-Unjoni dwar dan is-sugġett ma tiddetermina kif, b'mod partikolari, l-awtoritajiet pubbliċi għandhom jiżguraw il-konformità mal-kriterji tal-Anness I tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403. Huma l-Istati Membri li għandhom jiddefinixxu liema awtoritajiet għandhom iwettqu x-xogħol ta' verifika u kif ser iwettquh.

¹⁵ Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Marzu 2018 li jemenda r-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2015/2403 li jistabbilixxi linji gwida komuni dwar l-istandards u t-tekniki tad-diżattivazzjoni sabiex ikun żgurat li l-armi tan-nar diżattivati jiġu inoperabbli irreversibilment (GU 2018, L 65, p. 1). Huwa għandu l-għan “li r-regoli dwar id-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar stabbiliti fir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2015/2403 jirriflettu r-regoli l-godda dwar id-diżattivazzjoni li ġew introdotti bid-Direttiva (UE) 2017/853 u jkunu konformi magħhom” (premissa 5). Fis-seduta ġie enfasizzat li xi verżjonijiet lingwistiċi tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2018/337 ma židux l-aġġettiv “pubblika” man-nom “awtorità”, meta ġie emendat l-Artikolu 3(1).

¹⁶ Il-verżjonijiet lingwistiċi differenti jużaw kemm it-terminu “organu” (“organisme” fil-verżjoni Franciża, “organismo” f'dik Taljana) kif ukoll it-terminu “entità” (“entidad” fil-verżjoni Spanjola; “entity” f'dik Ingliża; “entidade” f'dik Portugiża; “entitatea” f'dik Rumena; “entitei” f'dik Olandiża). Il-verżjoni Germaniża tuża l-kelma “Behörde”.

45. L-Istati Membri, fin-nuqqas ta' dispożizzjoni kuntrarja fid-dritt tal-Unjoni, iżommu l-kapaċità tagħhom għall-organizzazzjoni awtonoma. F'termini ġenerali, ma hemm xejn x'jipprekludihom milli jafdaw it-tweġiq ta' funzjonijiet pubbliċi lil entitajiet privati, anki meta dawn ikunu ġejjin minn regoli tal-Unjoni li ma jipprekludux tali attribuzzjoni¹⁷.

46. F'din l-istess linja, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw lill-awtoritajiet tagħhom jiddelegaw ċerti setgħat lil entitajiet privati¹⁸, jew jistabbilixxu mekkaniżmi ta' kollaborazzjoni ma' imprizi tas-settur privat sabiex jafdawhom, sugġett għall-kontrolli xierqa, l-eżerċizzju ta' dawn is-setgħat¹⁹.

47. Fil-fehma tiegħi, ir-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 jippermetti l-użu ta' dawn l-istess tekniki. L-uniku limitu għall-awtonomija organizzattiva huwa li l-Istati Membri ma jaslux sal-punt li *jxejnu* l-mudell ta' awtorità pubblika bħala responsabbli fl-aħħar mill-aħħar mill-proċess ta' verifika tad-diżattivazzjoni tal-armi tan-nar.

48. Fi kliem ieħor, f'dak li jirrigwarda l-entitajiet ta' verifika, l-attribuzzjoni ta' din il-funzjoni ta' interess pubbliku lil impriża privata tista' ssir jekk il-kundizzjonijiet li għalihom hija sugġetta l-funzjoni ma jfjixklux il-qafas legali pubbliku tad-Direttiva 91/477 u tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403.

49. Għaldaqstant, jiena tal-fehma li xi entitajiet privati jistgħu jivverifikaw id-diżattivazzjoni tal-armi, sakemm dawn ikun sugġetti għall-mandat u l-kontroll effettiv ta' awtorità pubblika *ġenwina*. Din tal-aħħar għandha l-kompetenza li tissorvelja kif twettqet id-diżattivazzjoni, iżda tista' tiddelega l-eżerċizzju tagħha lil entitajiet privati.

50. Il-Gvern Awstrijak, fit-tweġiba tiegħu, fit-22 ta' April 2022, għall-mistoqsijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja, sostna li l-leġiżlazzjoni nazzjonali tippermetti li l-Ministeri għall-Intern u għad-Difiża jawtorizzaw lil ċerti professjonisti jivverifikaw li l-armi ġew iddiżattivati. Din il-verifika timplika li l-individwu privat awtorizzat jeżerċita, b'delega u taħt it-tmexxija ta' dawn il-Ministeri, funzjoni li tikkorrispondi mal-awtorità pubblika²⁰.

¹⁷ Il-Qorti tal-Ġustizzja, f'qasam tant ġenerali bħal dak tas-sistema legali tad-dispożizzjonijiet ta' direttiva li jkollhom effett dirett, aċċettat il-fatt li kienu jopponu "entità jew organu, anki jekk ikunu rregolati mid-dritt privat, li jkunu nġataw minn Stat Membru r-responsabbiltà li jwettqu missjoni ta' interess pubbliku u li jkollhom għal dan il-ghan setgħat eżorbitanti meta mqabbla ma' dawk li jirriżultaw mir-regoli applikabbli għar-relazzjonijiet bejn individwi" (sentenza tal-10 ta' Ottubru 2017, Farrell (C-413/15, EU:C:2017:745), punt 35).

¹⁸ Id-delegazzjoni ma timplikax b'mod awtomatiku li l-attivajiet korrispondenti jitwettqu fl-"eżerċizzju tal-awtorità pubblika". Il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar dan il-punt teskludi l-fatt li l-funzjonijiet awżiljari u preparatorji jitqiesu bħala partecipazzjoni diretta u speċifika fl-eżerċizzju tal-awtorità pubblika, fis-sens tal-Artikolu 51(1) TFUE, billi l-portata ta' din id-dispożizzjoni għandha tiġi limitata għal dak li huwa strettament neċessarju. Minn perspettiva oħra, is-sentenza tas-7 ta' Mejju 2020, Rina (C-641/18, EU:C:2020:349), punt 39, tindika li "s-sempliċi fatt li ċerti setgħat huma ddelegati minn att ta' awtorità pubblika ma jimplikax li dawn is-setgħat huma eżerċitati *iure imperii*".

¹⁹ Il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni tawtorizza espliċitament il-preżenza ta' entitajiet privati sabiex iwettqu kompiti pubbliċi f'ċerti setturi. Ara, pereżempju, l-Artikolu 4(2) tad-Direttiva 2014/45/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar testijiet perjodiċi tal-affidabbiltà stradali għal vetturi bil-mutur u t-trejlers tagħhom u li tassar id-Direttiva 2009/40/KE (ĠU 2014, L 127, p. 51, rettifika fil-ĠU 2019, L 219, p. 25): "It-testijiet tal-affidabbiltà stradali għandhom jitwettqu mill-Istat Membru tar-registrazzjoni tal-vettura jew minn korp pubbliku fdat bil-kompitu minn dak l-Istat jew minn korpi jew stabbilimenti nominati u sorveljati minn dak l-Istat Membru, *inkluż korpi privati awtorizzati*". Korsiv miżjud minni.

²⁰ Skont il-Gvern Awstrijak (punt 17 tat-tweġiba tiegħu), il-professionist iddelegat jaġixxi funzjonalment bħala korp tal-awtorità pubblika ta' delega. Din tal-aħħar hija responsabbli mill-eżerċizzju tal-funzjonijiet ta' interess pubbliku mwettqa mill-professionist. Il-ġurisprudenza kostituzzjonali Awstrijaka timponi li d-delega tkun sugġetta għal kundizzjonijiet stretti u li jiġu ggarantiti s-setgħat ta' istruzzjoni u ta' superviżjoni jew kontroll minn korp amministrattiv (f'dan il-każ, il-Ministeri għad-Difiża u għall-Intern, li jeżerċitaw is-setgħa ta' tmexxija u jistgħu jagħtu istruzzjonijiet lill-entitajiet ta' verifika).

51. Fis-seduta, kemm l-awtoritajiet Finlandiżi kif ukoll il-Kummissjoni adottaw pożizzjoni kritika tal-mudell Awstrijaku, fejn enfasizzaw in-numru ta' entitajiet ta' verifika privati rrikonoxxuti (sittax)²¹, u anki l-assenza tal-informazzjoni tagħhom fil-lista pprezentata lill-Kummissjoni, li tagħmel riferiment biss għall-Ministeru għall-Intern.

52. Tkun xi tkun id-deċiżjoni dwar dan il-mudell (fis-seduta, il-Kummissjoni sostniet li hija qiegħda tikkunsidra²² tiħux xi mizura dwarha), l-ewwel domanda preliminari hija fformulata f'termini astratti u għaldaqstant, ma teħtieġ l-ebda sħarriġ mill-Qorti tal-Ġustizzja dwar is-sistema stabbilita fi Stat Membru partikolari.

2. Il-lista tal-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403

53. Skont l-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, “[i]l-Kummissjoni għandha tippubblika fuq is-sit tal-Internet tagħha lista ta' entitajiet ta' verifika mahtura mill-Istati Membri [...]”.

54. Il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk l-inklużjoni f'din il-lista hijiex rekwiżit neċessarju sabiex l-entitajiet ta' verifika jiġu kkunsidrati bħala tali jew jekk, lil hinn milli jkollhom tali effett kostituttiv, il-funzjoni tagħhom hijiex biss informattiva.

55. Fil-fehma tiegħi, l-Artikolu 3(1) u (3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 jargumentaw favur it-tieni waħda minn dawn il-pożizzjonijiet: il-kompetenza li jinhatru l-entitajiet ta' verifika hija tal-Istati Membri, filwaqt li l-lista tirrifletti (jew għandha tirrifletti) dawk diġà mahtura minnhom, f'kapacità sempliċiment dikjarattiva u mhux kostituttiva²³.

56. Kif tenfasizza l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, la t-Taqsima III tal-Anness I tad-Direttiva 91/477 u lanqas l-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 ma jagħtuha l-kompetenza sabiex tiddeciedi min huma l-“entitajiet ta' verifika”. Lanqas ma jeżiġu li dawn l-entitajiet ikunu biss dawk, wara li jkunu nhatru minn kull Stat Membru, li jiġu inklużi fil-lista ppubblikata fuq is-sit internet tal-Kummissjoni²⁴.

57. Huwa minnu li, f'ambjent transkonfinali, iċ-ċertezza legali tirrakkomanda li l-identifikazzjoni tal-entitajiet ta' verifika tkun ibbażata fuq sistema li l-ippubblikar tagħha jippermetti li wieħed ikun jaf biċ-ċert liema entitajiet ġew irrikonoxxuti minn kull Stat Membru.

58. Ċertament, il-promozzjoni ta' “ċerta libertà ta' moviment”, li hemm riferiment għaliha fil-premessa 1 tad-Direttiva 2008/51, titwettaq l-aħjar permezz ta' mekkaniżmu li jnaqqas l-ostakoli għall-kummerċ bejn l-Istati Membri. L-evalwazzjoni, mill-awtoritajiet tal-pajjiż ta' destinazzjoni li quddiemhom tiġi pprezentata arma ddiżattivata, tirriżulta iktar faċli jekk id-diżattivazzjoni tkun ġiet ivverifikata u ċċertifikata, fil-pajjiż ta' oriġini, minn entità li n-natura tagħha ma tiġix diskussa, preċiżament minħabba li tkun inkluża fil-lista.

²¹ Skont l-informazzjoni pprovduta mill-Kummissjoni, l-ebda Stat Membru iehor ma jadotta dan il-mudell.

²² Il-Kummissjoni tidher li hija preokkupata, b'mod partikolari, dwar in-numru ta' entitajiet ta' verifika privati u dwar il-possibbiltà *reali* li jkunu sugġetti għall-kontroll tal-awtorità pubblika.

²³ Fil-verità, l-inklużjoni fil-lista ma tissugġettax, strettament, l-azzjoni ta' kull Stat Membru għall-konformità mal-kontenut tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403. Ir-raġunament li sostnejt fil-konkluzjonijiet tal-kawża Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:782), punti 64 sa 66, jidher li jista' jiġi estiz, b'analogija, għal din il-kawża. Il-kwistjoni f'dak il-mument kienet il-komunikazzjoni lis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill dwar min kienu l-awtoritajiet kompetenti, skont id-dritt nazzjonali ta' Stat Membru, sabiex jorġu jew jeżerċitaw il-mandati Ewropej ta' arrest u konsenja.

²⁴ Punt 26 tal-osservazzjonijiet bil-miktub tal-Kummissjoni, approvati waqt is-seduta.

59. Dawn il-kunsiderazzjonijiet ma jistgħux, madankollu, jeskludu dak li jista' jiġi dedott mill-formulazzjoni tar-regola jew mill-kuntest li tidhol fih: l-inklużjoni fil-lista tal-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 ma hijiex kundizzjoni ta' validità sabiex jinkiseb l-*istatus* ta' entità ta' verifika.

60. Dan l-*istatus* jinkiseb mhux permezz tal-inklużjoni fil-lista, iżda permezz tal-awtorizzazzjoni tal-Istat Membru korrispondenti. Il-kapaċità li jaħtru l-entitajiet kompetenti għall-verifika u ċ-ċertifikazzjoni tad-diżattivazzjoni ta' armi tan-nar hija esklużiva għall-Istat Membru u r-rwol tal-Kummissjoni fil-pubblikazzjoni tal-lista huwa sempliċiment awżiljarju.

61. Nirrepeti li ladarba tingħata tali awtorizzazzjoni minn Stat Membru, il-lista tikkostitwixxi l-mezz ta' akkreditazzjoni ppreferut, iżda mhux l-uniku wieħed, li bih ikun inħareġ iċ-ċertifikat ta' diżattivazzjoni minn entità ta' verifika awtorizzata.

62. Abbażi ta' dan, xejn ma jipprekludi lil importatur tal-armi, li ma jkunx inkluż fil-lista, milli jipproduċi ċertifikat ta' diżattivazzjoni u jagħti prova, permezz ta' mezzi legalment validi oħra, li l-entità ta' verifika li ħarġitu legittimament għandha dak l-*istatus* (jiġifieri, li għet maħtura bħala tali minn Stat Membru).

63. Il-kunsiderazzjonijiet preċedenti ma għandhomx jinftiehem bħala *trivjalizzazzjoni* tal-valur tal-lista msemmija fl-Artikolu 3(3) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403. Din id-dispożizzjoni, bħall-bqija tad-dispożizzjonijiet li jinsabu f'dan ir-regolament, ma għandhiex tisfa "fix-xejn". Li wieħed ikun jaf minn qabel, biċ-ċert, liema huma l-entitajiet ta' verifika ta' kull Stat Membru jtejjeb l-affidabbiltà tas-sistema fl-intier tagħha.

64. Barra minn hekk, l-Artikolu 8 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 jimponi l-obbligu fuq l-Istati Membri li jikkooperaw lealment mal-Kummissjoni u jinnotifikawha "bi kwalunkwe miżura li jadottaw fil-qasam kopert minn dan ir-Regolament". Fosthom hemm id-dmir li tiġi kkomunikata "informazzjoni dettaljata dwar l-entità ta' verifika u s-simbolu tagħha kif ukoll l-informazzjoni ta' kuntatt" previst mill-Artikolu 3(3).

65. In-nuqqas ta' komunikazzjoni timplika mhux biss diffikultà addizzjonali sabiex jiġi akkreditat li ċ-ċertifikat ta' diżattivazzjoni tkun ħarġitu entità ta' verifika, iżda, barra minn hekk, il-ksur ta' dmir legali min-naħa tal-Istat Membru. Hija l-Kummissjoni li għandha tadotta l-azzjonijiet neċessarji sabiex tirribatti l-ksur ta' dan id-dmir.

C. It-tieni domanda preliminari

66. Permezz tat-tieni domanda preliminari tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi:

- Jekk "evidenza oħra ta' korp ta' verifika maħtur minn Stat Membru [...] tista[x u]koll tiġi prodotta minn awtorità nazzjonali".
- Jekk, f'tali ipoteżi, ċertifikat ta' diżattivazzjoni maħruġ minn din l-entità ta' verifika "għandux" ikun irrikonoxxut fi Stat Membru ieħor skont l-Artikolu 7(2) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403.

1. *Akkreditazzjoni tal-entità ta' verifika*

67. Ifformulata fit-termini tal-qorti tar-rinviju, l-ewwel mistoqsija tat-tieni domanda preliminari tikkoinċidi, fil-parti l-kbira tagħha, mal-ewwel waħda.

68. Jekk, kif nissuġġerixxi jien, l-inkluzjoni ta' entità ta' verifika fil-lista tal-Kummissjoni ma hijiex kundizzjoni essenzjali sabiex jinkiseb dan l-*istatus*, jidhirli li huwa loġiku li jiġu aċċettati mezzi oħra ta' prova ta' akkreditazzjoni li din l-entità għet mahtura minn Stat Membru.

69. Fil-fehma tiegħi xejn ma jipprekludi li dan il-fatt jiġi kkonstatat permezz ta' dokumenti uffiċjali maħruġa fl-Istat ta' oriġini mill-awtoritajiet proprji tiegħu, anki jekk, għal xi raġuni jew oħra, il-ħatra ma tkunx għet riflessa fil-lista ppubblikata mill-Kummissjoni.

2. *Rikonoxximent taċ-ċertifikat ta' diżattivazzjoni*

70. It-tieni mistoqsija ta' din l-istess domanda preliminari tikkonċerna d-*dmir* ta' rikonoxximent, minn Stat Membru, taċ-ċertifikat ta' diżattivazzjoni maħruġ mill-entità ta' verifika ta' Stat Membru ieħor.

71. Ir-regola ġenerali hija li l-armi tan-nar iddiżattivati jistgħu jiġu ttrasferiti biss lejn Stat ieħor jekk ikollhom il-marka unika komuni u jkunu akkumpanjati minn ċertifikat ta' diżattivazzjoni.

72. Skont l-Artikolu 7(2) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, “[l]-Istati Membri għandhom jirrikonoxxu ċ-ċertifikati tad-diżattivazzjoni maħruġa minn Stat Membru ieħor jekk ikunu jissodisfaw ir-rekwiziti stabbiliti f'dan ir-Regolament”²⁵.

73. Fil-fatt, l-artikolu msemmi għandu formulazzjoni preskrittiva: “[l]-Istati Membri *għandhom jirrikonoxxu* [...]” (korsiv miżjud minni). Dan il-kmand, madankollu, jiġi immedjatament ikkwalifikat billi jiġi sugġett għall-kundizzjoni li ċ-ċertifikati jissodisfaw “ir-rekwiziti stabbiliti f'dan ir-Regolament”.

74. Ir-rikonoxximent taċ-ċertifikat minn Stat Membru ieħor differenti mill-emittent ma huwiex, għaldaqstant, awtomatiku u lanqas ma huwa mingħajr kundizzjonijiet. Għall-kuntrarju, dan iseħħ biss jekk iċ-ċertifikat jissodisfa r-rekwiziti stabbiliti fir-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403, li jistgħu jkunu kemm formali kif ukoll materjali:

- Ir-rekwiziti formali jikkonċernaw il-mudell tal-formola użata (ċertifikat ta' diżattivazzjoni tal-Anness III tar-regolament) u l-kompetenza tal-entità ta' verifika li tkun ħarġitu. Iċ-ċertifikat jiġi pprezentat lill-awtorità kompetenti tal-Istat li jirċievi, sabiex hija tkun tista' tissodisfa ruħha li ċ-ċertifikat ikun inħareġ minn entità ta' verifika mahtura mill-Istat ta' oriġini.
- Ir-rekwiziti materjali jikkonċernaw l-operazzjonijiet ta' diżattivazzjoni, li għandhom jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stabbiliti fl-Anness I tar-regolament. Il-verifika, mill-awtoritajiet tal-Istat ta' destinazzjoni, li fl-Istat ta' oriġini ġew osservati dawn l-ispeċifikazzjonijiet, madankollu, tqajjem ċerti problemi. Għalkemm ir-rekwiziti materjali ma

²⁵ Fis-seduta, il-partecipanti kollha qablu li dan l-artikolu jistabbilixxi sistema ta' rikonoxximent reċiproku ta' ċertifikati, ispirat mill-fiduċja reċiproka bejn l-Istati Membri.

humieħ imsemmijin fid-domandi tal-qorti tar-rinviju²⁶, nemmen li huwa xieraq li nagħmel riferiment għalihom sabieħ jiġu ddelimitati b'mod adegwat il-prinċipji u l-interessi involuti f'din il-kawża.

75. Mal-ewwel daqqa t'għajn, wieħed jista' jaħseb li l-kummerċ intrakomunitarju tal-armi tan-nar iddiżattivati jaqa' fl-iskema *klassika* ta' rikonossiment reċiproku applikabbli għal dokumenti analogi fil-kuntest tal-moviment ta' oġġetti u tal-provvista ta' servizzi.

76. Madankollu, nemmen li din l-assimilazzjoni teħtieġ li tkun ikkwalifikata.

77. Fl-ewwel lok, id-Direttiva 2008/51 tenfasizza li hija tikkombina “bilanċ bejn, minn naħa waħda, l-impenn li tiġi żgurata *ċerta* libertà ta' moviment għal ċerti armi tan-nar fi ħdan il-Komunità Ewropea u, min-naħa l-oħra, il-ħtieġa li din il-libertà tiġi *rregolata* permezz ta' ċerti garanziji ta' sigurtà [...]”²⁷.

78. L-Artikolu 12(3) tad-Direttiva 91/477, kif ifformulat oriġinarjament, diġà kien jirrifletti l-fatt li l-limitazzjonijiet fuq il-libertà tal-moviment tal-armi tan-nar kienu intenzjonati u li, “[z]ewġ Stati Membri jew aktar, jistgħu taħt il-ftehim dwar ir-rikonossiment reċiproku tad-dokumenti nazzjonali, jipprovdu għal arrangamenti aktar flessibbli minn daww meħtieġa minn dan l-Artikolu għall-moviment ta' l-armi tan-nar fit-territorji tagħhom”.

79. Fit-tieni lok, il-leġiżlazzjoni dwar il-moviment intrakomunitarju tal-armi tan-nar, li fir-rigward tagħhom din “tistabilixxi qafas minimu armonizzat”²⁸, tikkuntrasta ma' regoli oħra ta' armonizzazzjoni kompleta li jirregolaw il-kummerċ transkonfinali ta' merkanzija li l-moviment tagħha jista' jimplika xi riskju.

80. F'dawn il-każijiet tal-aħħar, il-prinċipju predominanti huwa dak tal-moviment liberu, li permezz tiegħu l-Istati Membri huma prekluzi milli jipprojbixxu, jillimitaw jew jostakolaw il-kummerċjalizzazzjoni jew it-tqegħid fis-servizz fit-territorju tagħhom tal-oġġetti li jissodisfaw id-dispożizzjonijiet fir-regola korrispondenti.

81. Anki f'kuntest kompletament armonizzat, l-awtoritajiet nazzjonali jingħataw ċerti setgħat ta' kontroll *a posteriori* sabieħ jiskopru difetti jew anomaliji fis-sistema. Għal dan l-għan, huma mfassla sensjela ta' klawżoli ta' salvagwardja li jevitaw jew jikkoreġu nuqqasijiet fil-livell tal-Unjoni, permezz tal-attivazzjoni ta' proċess li fih jintervjenu l-Kummissjoni u l-Istati Membri kollha²⁹.

²⁶ Kif diġà esponent (nota ta' qiegħ il-paġna 13), il-qorti tar-rinviju ssostni li l-Pulizija ta' Helsinki kkonstatat li d-diżattivazzjoni tal-armi kellha difetti serji.

²⁷ Premessa 1 tad-Direttiva 2008/51. Korsiv miżjud minni.

²⁸ Sentenza tat-3 ta' Diċembru 2019, Ir-Repubblika Ċeka vs Il-Parlament u Il-Kunsill (C-482/17, EU:C:2019:1035, punt 47).

²⁹ Fil-konkluzjonijiet tal-kawża *Fédération des entreprises de la beauté* (C-4/21, EU:C:2022:221), indirizzajt l-applikazzjoni tal-klawżoli ta' salvagwardja fil-kuntest tar-Regolament (KE) Nru 1223/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-prodotti kozmetiċi (ĠU 2009, L 342, p. 59, rettifika fil-ĠU 2017, L 191, p. 12, fil-ĠU 2021, L 129, p. 162 u fil-ĠU 2021, L 224, p. 43), li għandu l-għan li jarmonizza bis-shiħ ir-regoli tal-Unjoni f'dan is-settur. Anki jekk, skont dan ir-regolament, l-Istati Membri ma jirrifjutawx, ma jipprojbixxux jew ma jirrestringux il-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti kozmetiċi li jikkonformaw mar-rekwiżiti tar-regolament, huma jistgħu japplikaw dawn il-klawżoli ta' natura provviżorja, filwaqt li jirrispettaw l-unità tas-suq intern ta' dawn il-prodotti billi jhallu l-aħħar kelma għall-Kummissjoni.

82. Issa, il-fatt li d-Direttiva 91/477, emendata mid-Direttiva 2008/51, u r-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 ma jagħtux, b'mod speċifiku, dawn is-setgħat ta' kontroll lill-Istati Membri, fir-rigward tal-armi ddiżattivati, huwa spjegat mill-fatt li dawn ma humiex essenzjali, preċiżament fid-dawl tal-limitazzjonijiet li għalihom huwa suġġett il-moviment *ordinarju* ta' dawn l-armi.

83. Il-proċess ta' trasferiment ta' armi bejn l-Istati Membri jwassal sabiex l-awtorità tal-Istat li jirċievi teżercita intervent sħiħ fuq l-armi *qabel* ma taċċettahom definittivament fit-territorju tagħha. L-awtorizzazzjoni sabiex isir dan ġejja mid-Direttiva 91/477.

84. Fil-fatt, skont l-ewwel inċiż tal-Artikolu 14 tad-Direttiva 91/477, “[l]-Istati Membri għandhom jadottaw id-dispożizzjonijiet kollha relevanti li jipprojbixxu d-dħul fit-territorju tagħhom ta' arma tan-nar, barra mill-kazijiet msemmija fl-Artikoli 11 u 12 u sakemm il-kondizzjonijiet hemm imsemmija jiġu mharsa”³⁰.

85. Dawn iż-żewġ artikoli jirregolaw il-proċess għall-moviment tat-tipi differenti ta' armi tan-nar fl-Unjoni, suġġett għal proċedura kumplessa (Artikolu 11)³¹ jew, fil-każ ta' pussess matul vjaġġ minn żewġ Stati Membri jew iktar, suġġett għall-awtorizzazzjoni ta' dawn l-Istati Membri (Artikolu 12).

86. Kif ġie rrilevat fis-seduta, il-formalitajiet għat-trasferiment tal-armi tan-nar iddiżattivati fl-Unjoni jimplikaw il-preżentazzjoni tal-armi, u taċ-ċertifikati ta' diżattivazzjoni tagħhom, lill-awtoritajiet tal-Istat li jirċievi, li min-naħa tagħhom għandhom jeżaminaw l-armi u ċ-ċertifikati, f'kull każ, sabiex jevalwaw il-korrispondenza tagħhom mal-armi u l-konformità tagħhom mar-rekwiżiti obbligatorji³².

87. Madankollu, f'dan il-proċess ta' dikjarazzjoni u preżentazzjoni (li ma huwiex inkompatibbli mal-libertà *relattiva* tal-moviment tal-armi tan-nar, li hija ristretta minħabba l-perikolu evidenti tagħhom), l-awtoritajiet tal-Istat li jirċievi ma jistgħux *jagħlqu għajnejhom* fil-preżenza ta' ċertifikati li n-nonkonformità tagħhom mar-rekwiżiti stabbiliti fir-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 tkun evidenti mal-ewwel daqqa t'għajn.

88. F'tali ipotezi, meta dawn l-awtoritajiet ikollhom raġunijiet serji għalxiex jissuspettaw li ċ-ċertifikati maħruġa minn entità ta' verifika tal-Istat ta' oriġini ma jikkonformawx mal-imsemmija rekwiżiti, jistgħu jwettqu l-verifiki xierqa (inkluża t-talba għal assistenza skont l-Artikolu 4 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403) u, eventwalment, ma jidduhomx inkunsiderazzjoni jekk id-difetti misjuba jkunu serji³³.

³⁰ Is-sitt premessa tad-Direttiva 91/477 sostniet li kien xieraq li “in prinċipju m'għandux ikun permess li wiehed imur minn Stat Membru għall-iehor meta jkollu fuqu arma”.

³¹ Jekk l-Istat Membru fejn ikunu jinsabu l-armi qabel ma jintbagħtu jawtorizza t-trasferiment, huwa għandu jgħid permess li fih ikun hemm l-informazzjoni kollha msemmija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11(2). Dan il-permess għandu jakkumpanja lill-armi tan-nar sad-destinazzjoni tagħhom u għandu jiġi ppreżentat fuq talba tal-awtoritajiet tal-Istati Membri.

³² *A fortiori*, l-awtoritajiet li jirċievu jistgħu jiverifikaw jekk l-armi ddiżattivati jirrispettawx il-“miżuri addizzjonali” li jmorru lil hinn mill-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stabbiliti fl-Anness I tar-Regolament 2015/2403, imsemmijin fl-Artikolu 6 tiegħu. Fis-seduta ġie rrilevat li la r-Repubblika tal-Awstrija u lanqas il-Finlandja ma stabbilixxew miżuri ta' dan it-tip.

³³ Ċertament, tista' tintlaħaq l-istess soluzzjoni jekk iċ-ċertifikati ta' diżattivazzjoni jkunu nkisbu jew ġew invokati b'mod frawdolenti. Is-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-6 ta' Frar 2018, *Altun et* (C-359/16, EU:C:2018:63) u tat-2 ta' April 2020, *CRPNPAC u Vueling Airlines* (C-370/17 u C-3718, EU:C:2020:260), dwar il-ħruġ taċ-ċertifikati E 101 għall-applikazzjoni tal-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-haddiema li jiċċaqalqu fl-Unjoni, jirrikonoxxu dan, sakemm tkun għet segwita preċedentement il-proċedura li twassal għall-azzjoni ta' Kumitat Amministrattiv li jirrikonċilja l-perspettivi tal-Amministrazzjonijiet ikkontestati. Billi r-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 ma pprevediex dawn il-mekkanizmi ta' konċiljazzjoni fil-każ ta' ċertifikati ta' diżattivazzjoni tal-armi, l-evalwazzjoni tal-frodi possibbli tista' ssir mill-awtoritajiet tal-Istat li jirċievu.

89. Wieħed jista' jaħseb li l-armi ddiżattivati, billi ma jaqgħux fil-kunċett ta' arma tan-nar, ma kinux sugġetti għal dawn il-proċeduri għat-trasferiment tagħhom minn Stat Membru għal ieħor. Madankollu, ma nifhimx li dan huwa l-każ, għal diversi raġunijiet:

- Kull arma tinkludi ċerti “komponenti essenzjali”. L-għan tad-diżattivazzjoni huwa, preċiżament, l-iżgurar “li l-partijiet kollha essenzjali ta' l-arma tan-nar ikunu saru għal kollox mhux utilizzabbli u li ma jkunux jistgħu jiġu maqluġha, sostitwiti jew mibdula”³⁴.
- Uħud minn dawn il-komponenti essenzjali jikkostitwixxu, minnhom innifishom, arma tan-nar, skont id-definizzjoni tal-Artikolu 1(1a) tad-Direttiva 91/477, li tinkorpora dak li kien oriġinarjament previst fit-Taqsima II(b) tal-Anness I.
- F'dan il-kuntest, bilkemm jista' jiġi diskuss li l-awtorità kompetenti tal-Istat li jirċievi ma kellhiex is-setgħa li tispezzjona u tikklassifika l-armi ddiżattivati, bħala li fihom “komponenti essenzjali tal-armi tan-nar”, li n-newtralizzazzjoni tagħhom għandha tiġi stabbilita wkoll minnha.

90. Fil-qosor, fl-Istat li jirċievi, il-verifika mill-awtoritajiet tiegħu li ċ-ċertifikat ta' verifika tal-armi ddiżattivati jikkonforma mar-rekwiziti formali u materjali meħtieġa, tannulla r-riskju u tippermetti l-protezzjoni tas-sigurtà pubblika: l-armi ma jiddaħħlux fit-territorju tiegħu bħala armi ddiżattivati sakemm ma jiġix i-verifikat li huma effettivament iddiżattivati.

V. Konkluzjoni

91. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, nissuggerixxi li l-Qorti tal-Ġustizzja tirrispondi lill-Korkein hallinto-oikeus (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Finlandja) b'dan il-mod:

- “1) L-Artikolu 3 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/477/KEE tat-18 ta' Ġunju 1991 dwar il-kontroll ta' l-akkwist u l-pussess ta' armi, u l-Artikolu 3 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/2403 tal-15 ta' Diċembru 2015 li jistabbilixxi linji gwida komuni dwar l-istandards u t-tekniki tad-diżattivazzjoni sabiex ikun żgurat li l-armi tan-nar diżattivati jiġu inoperabbli irreversibbilment, għandhom jiġu interpretati fis-sens li:
- ma jipprekludux lil Stat Membru milli jahtar kumpannija rregolata bid-dritt privat, sugġetta għas-supervizzjoni u t-tmexxija ta' awtorità pubblika, sabiex tivverifika li d-diżattivazzjoni ta' arma tan-nar tkun twettqet skont l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stabbiliti fl-Anness I tal-imsemmi regolament;
 - l-inklużjoni fil-lista tal-entitajiet ta' verifika maħtura mill-Istati Membri, li tiġi ppubblikata fis-sit internet tal-Kummissjoni, ma hijiex rekwizit sostanzjali sabiex tiġi akkreditata din il-ħatra, li tista' tiġi pprovata permezz ta' kwalunkwe mezz legalment ammissibbli.
- 2) L-Artikolu 7(2) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni 2015/2403 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-awtoritajiet ta' Stat Membru fejn għandhom jiġu ttrasferiti l-armi ddiżattivati jistgħu jivverifikaw, meta jkollhom raġunijiet serji għalxiex jagħmlu dan, jekk iċ-ċertifikati ta' diżattivazzjoni maħruġa mill-entitajiet ta' verifika ta' Stat Membru ieħor jissodisfawx ir-rekwiziti formali u materjali stabbiliti f'dan ir-regolament”.

³⁴ Taqsima III(a) tal-Anness I tad-Direttiva 91/477.